

Сыныпта
2 жапы

ДОҒОРДУУ СИБЭЭС САЛГЫЫ КЭНГИИР

«Красный»	«Красный»	167
«Политический»	«Политический»	153

Партийнай тэрилтэлэрэ

Бачыым ейөнөр

Эрилин Эристин аатынан совхоз паркомтаа сири улаһиттарин үлэһир уонна олорор усуллубуларын тупсарыыга, үлэһиттэр сыһылаһтарын тэрийиһигэ «Чурапчы» совхоз коллектива таһаарбыт ыгырыллытын дьүүллэстэ.

Парком ыгырыыны биһирээтэ итинэн чугастаары түөрт сыйга рабочайдар үлэһир уонна олорор усуллубуларын тупсарыыга дьайаллар былааннарын биһирээтэ. Онуо, чуолаан, производственнай тутуулары күүсө ыһытын көрүлүннэ. Ол курдук, уопсайа 1260 сүөһү иһирэр 7 хотоно, 350 сүөһүгэ титиһтэр тутулуохтара, 380 сүөһү түрүр хотонноругар механизация илдьириллэ, Хайахсына уонна Холто-доо барыта 64 усуллубунай миэстэлээх гаражтар тутулуохтара, бурдук сарайа, техника-ны харайар площадкалар оңуһулуохтара.

Ити сыйларга үлэһиттэр олорор дьаһалларын итинэн социальнай-культурнай тутуулар иккэ иккэйдэхтик ыһыл-лаахтара. Сельский Куль-тура дьаһалара, баанньык-тар тупсарыллан оңуһу-луктара итинэн наһа-талыйадык өрөмүөннэ-ниэхтара. Бөлүөлөттөр тас көстүүлэрин тупса-рыыга утумнаах үлэ ыһ-тылылаа.

Парком итинн тэҥэ агитационнай маассабай үлэһин, көрдөрөн агита-циини тупсарыыга, наа-матынныктары сөргүтүү-тү чөлү сөрүктары ту-руорда.

В. ПОПОВ.

Юбилейдары көрсө

Олох-дьаһах номбин-аады маанайгы сү-хүөх партийнай тэрилтэ ССРС уонна Саха АССР тэриллэбиттэрэ 60 сыл-лара туолар юбилейда-рын көрсө ыһыллыбыт социалистическай эбэһэ-тистэбэлэр туолан иһиллэрин туһунан бол-пуруска профсоюз мест-кэлэун председателэ М. С. Кузьмина отчуотун иһит-тэ.

Отчуоту дьүүллэһингэ тыл эппит коммунистар Е. П. Ноговицына, И. С. Никифорова, Н. Х. Кри-вцапкина уо д. а. юби-

лейнай эбэһэтистэбэ-лэри «олорууга сырынан, ыһырыһаалларынан быс-тыбаттык хааччыныы, иһ-тиһэһтэргэ өлгөнү оло-рууну нэгэтэни быһаарар оруоллаахтарын бэлиэтэ-тиһэр.

Мунунах. «Индустри-а-лэ» хаһа-бийытар ном-бинатын. «Якутпром-стройматериалы» холбо-һук, Мэҥэ-Хаҥалас оро-йуоннаады Байкалов аа-тынан совхоз, Якутскай-даабы инс фабрикаһын иһинэн оройуоннаады промкомбинат коллектив-тарын юбилейдары до-стойнайдык көрсөргө ыһы-рыллырын өйөөн, произ-водственнай соруудахтары бөдүөхтөрүн иһинэн үр-дүн хаачыстыбалаахтыг-толорор туһугар социа-листическай нуоталаһыма-ны өссө иккэниг тэһитэ-тэ чөлү дьаһаллары ба-лиэтэстэ.

С. НИКОЛАЕВ.

Киэнник үөрэтэллэр

ССКП Кини Комите-тын «Советской социа-листической Республика-лар Союзтара тэриллиби-тэ 60 сыла туолуутун туһунан» уурааһын про-пагандалааһыны Мугудай-даабы цеховой пар-тийнай тэрихтэ былаан-наахтык ыһтар.

Бу күнүгэ поли-тэскай уонна экономичес-кай үөрэх оскуомалары-гар ити докумуону үө-рэтти сабалана. ССКП ис-уонна тас политикаһын үөрэтэр партийнай оскуо-ла учурааттаах заняти-тыгар бу темага пропа-гандист Д. В. Синцев лек-ция ахта. ССРС тэрил-лэбитэ 60 сыла туолуу-тун көрсө советскай но-руот ситиһиллэрин, эбэ-һини, моруоттар тутулу-га суох буолууларын, нө-һүлэрин иһин охсуһууга-партия ыһтар политиката чөлү холобурдарга оло-руон көрдөрүлүннэ.

Кэлэр чаппиһэ пар-тийнай тэрилтэ 20 агита-тордара агитоналарга уонна үлэ коллективы-рыгар Кини Комитет уу-рааһын пропагандалаа-һынга бастакы кургуөм-нээх тахсыыны өтөрлө-лөрө былааннаа. ССКП XXVI съезин историчес-кай уураахтарын олоххо киллэрингэ, рабочайдар производства активнос-тарын үрдэтигэ ССКП Кини Комитетин сага уурааһа улахан төһүүнэ буолуога.

Н. ИГНАТЬЕВ.

ЫБСАКС XIX сьезин көрсө

С т а р т к а — комсомольской эстафета

Кулун тутар 13 күнү-гэр Культура оройуон-наады дьаһалтар XXX уобаластаабы комсомоль-скай конференция деле-гаттарын кытта көрсүһүү биэчэрэ буолла.

Бырааһын н. ы. н. т. м. индустриальнот сценада— оройуон чулууттан чулуу комсомолдотара, конфе-ренция делегаттара, Ки-иһтэр Саха сири комсо-молун үрдүнү форумун, үлэтин, туруорбут сору-ктарын туһунан көсөһү-лэр, ыһытыларга эппи-эттиһиллэр.

Тыл делегат, ЫБСЛКС райкомун бастаан секретара Д. Д. Петрова бэ-риллэр. Кини конферен-ция үчүгэй тэрээһиннээх-тин, өрө көтөдүлүүллээх-тин ыһытылыбытын ба-лиэттир, оройуоннаады комсомольскай тэрилтэ отчуоттуур кэмгэ туту-сиппигитер кылгастык тохтуур. Итинтан салгы араатар комсомол обко-мун отчуоттуур данылаа-гыгар бийиги оройуон-мут комсомольскай тэри-тэтин үлэтин итэҥэс өрү-тэргэ— комсомольскай про-ектор уота-күөһэ суох-дэллэр, үлэһир ычча-гы үөрэтти ситэтэ суога, «с-союзнай үлэ уонна 13 №-дээх СПТУ-ны кытта-либэс мөлтөҥө саамай-экине ыйыллыбытын этэн-туран ити итэстэри туо-раты сорууттарыгар бел-ломтону туһаада.

Делегат, Чурапчытаа-ды универмаг сибээс-сэбэ Матрена Матвеева «Конференция делегата-рыгар ханнак культур-най дьаһаллар ыһытыл-лылар?» диир ыһытыга маанын эппиэттэстэ:

— Самолеттан түһэр-битти кытта «Якуткол-хозпроект» институт ком-сомолдотара көрсөн авто-буска олордон гостиница-га тэриһиллэр. Кинилэр би-ийиги быраахтыыттан дьэри-аһаллаһтылар. Ити итэ-һэ Москва дириэтин көр-дүттэ. Нонүө күнүгэр тэһэрбитили арааран-предприятиеларга, совхоз-тарга сырытыһынардылар. Габийшен аатынан ойуу-луур-дьүүһүнүүр иску-с-

ство музейин көрдүбүт, Саха сири комсомолун бириэмийэтин лауреатта-рын кытта көрсүбүт. Сэриин утары бырааһа-тылар митингэ кытыны-быт. Онно бийиги биһир-дойдулаахтыт Ада дойду-Улуу сэриитин кытты-лаада Вера Кирилловна Захарова олус долгугуу-лаах тылы эттэ. Дискоте-ка тэриһиннэ. Уопсайы-нан, культурнай сыһыла-лаа да өттүгүн конфе-ренция олус үчүгэй тэ-рээһиннээх.

Ыһыты делегат, «Чу-рапчы» совхоз бастыг-шоферугар Афанасий Синцевтэ бэриллэр:

— Ааспыт сылы хай-дах түмүктээтигит? Биһир-үлэһир дьонугуттан бастыгыгар кимсээхтэриг?

— Бийиги автопарка-быт ааспыт сылга 1 млн. тоһоһ-километры онгорор-былааннаабын 3 бүк то-лорбута. Шофер Д. Д. Барашков оройуонга ба-стаабыта. Н. А. Потапов, Валерий Барашков туста-рынан бары билэргит буолуо. Николай Афа-насьевич бийиги мөлүбүөн-нээх кирибиги ыларга-дьулуһар.

— Иһини сорууги?

— Комсомол XIX съез-ин көрсө сыл ангардаах-былааммын толоруом.

Субуруускай аатынан совхоз мааныһыта Га-лина Иванова биһиргэ-үлэһир дьүүһүлэргэ Якут-скайга конференция аһыл-лытынан өтөрдөлөн тел-леграмма ыппыттарга. Киниэхэ конференция кэ-мингэр ЫБСЛКС Кини Комитетин «Бастыг сүө-һү итэстэтигэ» аналлаах-анага туттарылыһа. Ол-туһунан Гали эттэ:

— Телеграмманы тутан-баран бийиги бары олус-үөрбүппүт. Мин үлэһир-коллективим — «Юность» комсомольскай-ыччат фер-ма ЫБСЛКС съезэ аһыл-лытын көрсө 5 ыйдаах-былааным толоруога.

Бийиги коллективимт — «Дружба» съези көрсө-амиз ыйдаабы былааным-толорон тийэр сымаллаах-сорууттаах үлэһир, — диир-делегат, сибээс уездин-телеграфистката Анна Го-голева.

СНИМКА: XXX уобаластаабы комсомольскай конференция делегаттара: (үбэһэттэн) — Д. Д. Пет-рова, М. Матвеева, А. Синцев, Г. Иванова, А. Гого-лева, А. Кузьмина.

П. Окоменников фотота.

Ыһытыла — Эрилин Эри-стин аатынан совхоз ком-сомольскай комитетин се-кретара Александра Кузь-минаага:

— Ис-союзнай үлэ ту-руга аһаха хайдаһыг?

— Итэҥэс элбэх. Аас-пыт сылга биһир өрө ыч-чаты комсомолга үүннэр-дибит. Чилинникскай элэ-һу хомуйуу аһаа ситэт-суох. Конференцияда өтө-һудлүбүт критикаттаа тү-мүк өнөстүһахтыыны са-танар.

— Конференция асо-туох өйөбүлү хаалларда?

— Уобаластаабы ком-сомольскай конференция-да мин үһүс төгүл сы-рыттым. Онон сыаналаа-тахпына, иһин тэрээһин-улам тупсан, таһыма үр-дээн иһэр. Ити — респу-бликабыт комсомольскай тэрилтэ бары өттүгүн-бөдүргөөн, бойобуой дьэ-дура үрдээн иһэрин тую-һута.

х х х

Биэчэргэ итинтэн сал-гык уобаластаабы комсо-мольскай конференция делегаттарын уонна оро-йуон кини комсомольскай тэрилтэлэрин секретардарын сөбөтүн көдү-лэһиннэринэн ЫБСЛКС XIX съезин көрсө оро-йуонга үлэ, үөрэх ударнай комсомольскай эстафета-тын ыһтар туһунан ба-лаһааннаабы аадынын комсомолдотар уонна ыч-чаттар бука бары сүһүөх-тэригэр туран иһиттилар. Салаада биһирээһин бэлиэтэ — көх-төөх ытыс тыаһа сата-рымыр.

Эстафета сагаланы!

Эстафетада оройуон бары комсомольскай тэ-рилтэлэргэ кытталлар.

Ленинскэй комсомол съезин көрсө үлэде уон-на үөрөххэ, ыччаты сир-майгы, эт-хаан өттүгүн итингэ — адыр саас эрчи-мин! — итинник эстафета-сыала-сорууга.

Стартка бастакынан тахсаллар оройуон иһин-промшленнай пред-приятиеларын комсомо-лдотара. Кинилэр съези көрсө ыһтар үлэһирин-туһунан кулун тутар 20 күнүгэр рапордыахтара.

Үлэ уонна үөрэх удар-най комсомольскай эста-фетата ЫБСЛКС XIX съезэ аһыллыан иһин-нэди күп оройуон иһи-гитэр түмүктэниһа.

М. МИХАЙЛОВА, хайыат аналл. көрр.

НЬИРЭЙ ТУОХТАН ӨЛӨРҮЙ?

Специалист трибунага

Оройуонга бийыл-агардас иһин ыйга аас-пыт сый туһааннаах кэ-минэһиттэргэ 82-нэн эл-бөх ынах сүөһү туһата-суох элбэ. Сага төрүөх-олуутэ ордук Эрилин Эристин аатынан совхоз-на маассабай буолла. Онон сибээстээн Хадаар, Хайахсыт отделениелары-гар оройуон уонна рес-публика ветеринарий үлэһиттэра кэлим чин-чийини ыһтылар. Тү-мүк анализ окко, комби-

кормига уонна ууга нит-рат уонна нитрит суох-тарын көрдөрдө. Оттон ынахтар хааннарыгар кальций, фосфор сы-һылаһара кэһилибит. Холобур, кальцийга ады-бых, ол өһүнүгэр фосфора элбөх, каротина олох ы-ра, резервэй солоро на-мыһах. Маны таһынан Хадаарга зеленкада нит-рит, оттон Хайахсына синилэскэ нитрат баара көһүннэ.

Түмүк онгорор буол-

лахха, ити төһө да суол-тата суох курдук көһүн-нэр, уһуннук снэттэххэ уопсай организмы сүһүр-дэр, мунньулар. Ордук төрүөххэ охсуулаах. Соа-хозна итинник балаһыан-са үөснэһитин үрдүнэн синиофор миэстэде онго-һуулар минеральнай бри-кет уулаах ынахтарга снэттилибит.

Килэҥки отделени-тытан кирибит ньирэй-дэр олүктөрүттэн нитрит көһүннэ. Ити уулаах

ынахтары интриттээх аһылыгынан — синлэһи-и, зеленкаан — аһы-лыгыттан снбээстээх. Ньи-рэй олор биричиинтэ чуолкай, уулаах ынах-тары көрүү, аһаты мөлтө-күттэн итэҥэс, оккураг ньирэйдэр төрүүлэр.

Тугу оноргоохха?

Вастаһыан, синлэһи, зеленкаан уулаах ынах-ха снэтинин булгуччу тох-тоһуохха. Иккиннэн, фермаларга химическэй обилиитери киллэриэххэ. Бу туһунан элбэх көпсө-тин ыһтылыһа, тыа ха-һааһытыбатын министер-ствотынан хас да бири-

иэс таһаарылыһа эрээ-ри, бийиги совхозтарбы-тыгар олохтоно илик. Бийылгы курдук мөлтөх-хаачыстыбалаах от аһы-лыгы тупсаран эрэ баран снэттилиһахтээх. Ордук уулаах ынахтарга каль-ций итэҥэһин снэтиһигэ нормовой мнэли, унуох-күтүн, трикальций фос-фаты, уонна минераль-най брикет снэтин олох-тоһуохтаах. Усуһунэн, ынахтары күннэ 2—2,5 маастан итэҥэ суох салгытга күүлэйдэтиэх-ха. Төрдүһүнэн, төрөтөр боксалары снэтириэххэ уонна үлэтиһэххэ. Үгүс

фермаларга боксаларга төрөтүү ыһтылыһа. Ирдэбил оңоһуулар да, сагананы олохтоһуун олус-бытаанник ыһтылар. Төрөбүтүнэн н. ы. н. р. э. й. и. хайаан да эм-ириллиһахтээх. Вэсннэ-нэн, уулаах ынах төрүөн-иһин ый иһиннэ көө-һиһэрбөнү снэтинин тохто-туохха, 4—5-тэн итэҥэ-суох витаминизацияны ыһтылааха.

Бу этиллибит дьаһал-лары олохтоһооххо, ньирэй-елүүтүн лаппа аччатыах-ха сөп.

М. ЕРШОВ, ветстанция начальнига.

